

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie**

Kraków, dnia czerwca 2011 r.

**Pani
Katarzyna Rys
Kierownik Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wieliczce
ul. Sienkiewicza 26
32-020 Wieliczka**

K/11/001
LKR-4111-01-03/2011

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie przeprowadziła w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Wieliczce („Ośrodku”) kontrolę w zakresie wykorzystania uwag i wykonania wniosków skierowanych po kontroli skuteczności i prawidłowości realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2006-2009 („Program”).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym 8 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób wykorzystania uwag i stan realizacji wniosków pokontrolnych przedstawionych w wystąpieniu pokontrolnym LKR-410-27-03/2009 z 14 stycznia 2010 r. Ocenę tę uzasadniają przedstawione poniżej ustalenia.

1. Wykorzystano uwagi NIK dotyczące konieczności przywiązywania większej wagi do realizacji celów Programu, a zwłaszcza zwiększenia skali pomocy w formie gorącego posiłku, w miejsce zasiłków celowych na zakup żywności.

W 2010 r. pomocą w ramach Programu objętych było 1 469 osób, tj. o 17,8% mniej niż w 2008 r., przy czym udział osób objętych posiłkiem w tym czasie wzrósł z 20% do 24,6%. Od 2010 r. dzieci i młodzież w placówkach oświatowych dożywiano wyłącznie w formie gorącego posiłku, rezygnując z dożywiania w formie kanapki lub drożdżówki,

która jak wykazała poprzednia kontrola NIK sprzyjała stygmatyzacji beneficjentów pomocy Ośrodka. Korzystano również z możliwości dożywiania w trybie art. 6a ustawy o ustanowieniu Programu, zapewniając w 2010 r. gorący posiłek 40 dzieciom, tj. dwukrotnie więcej niż w roku poprzednim.

2. Ośrodek podjął działania mające na celu rozpoznanie potrzeb w zakresie objęcia pomocą dzieci i młodzieży w okresie przerw w nauce. W 2010 r. z gorących posiłków w okresie wakacji (w czerwcu i lipcu) skorzystało 14 uczniów z 3 placówek oświatowych. Rodzicom innych dzieci, korzystających z posiłków w szkole lub przedszkolu, którzy nie zgłosili zapotrzebowania na dożywianie dzieci w okresie wolnym od zajęć, wypłacano zasiłki celowe na zakup artykułów spożywczych. Podobne działania Ośrodek podejmował też wobec rodziców dzieci nieuczęszczających do przedszkoli. W przypadku stwierdzenia niewydolności organizacyjnej rodziny, składano propozycję zakupu posiłków w stołówce szkolnej. Z takiej formy pomocy w 2011 r. skorzystała jedna rodzina.
3. Ośrodek zrealizował wniosek pokontrolny NIK dotyczący rzetelnego dokumentowania sytuacji rodzinnej osób korzystających z pomocy, w tym przeprowadzania wywiadów środowiskowych przed wydaniem decyzji o przyznaniu świadczenia w ramach Programu. Potwierdziła to analiza 5 losowo wybranych spraw. Prawidłowość przebiegu postępowania w sprawie przyznania świadczeń pomocy społecznej zapewniono m.in. poprzez dodatkową weryfikację akt sprawy przez osobę inną niż przeprowadzająca wywiad środowiskowy.
4. Poczyniono starania, aby miejsca spożywania posiłków wydawanych w ramach Programu spełniały wymogi sanitarno-techniczne oraz, by podawane posiłki posiadały odpowiednią jakość. Wymóg taki zawarto bowiem we wszystkich porozumieniach podpisywanych z placówkami oświatowymi na dożywianie uczniów w ramach Programu. Dyrektorzy placówek oświatowych zostali także zobowiązani do egzekwowania od agentów stołówek i podmiotów dostarczających posiłki dokumentacji potwierdzającej właściwą jakość posiłków i posiadanie dokumentacji potwierdzającej właściwe warunki sanitarno-techniczne pomieszczeń, w których są przygotowywane i spożywane posiłki. We wszystkich blokach żywieniowych placówek oświatowych wdrożono zasady Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) a pomieszczenia, w których zorganizowano podawanie obiadów w formie cateringu, posiadały pozytywne opinie sanitarne.
5. Opracowano zasady nadzoru i kontroli prawidłowości żywienia w placówkach oświatowych oraz monitorowania skuteczności działań realizowanych w ramach

Programu. Działalność w tym zakresie należała do powołanego przez Burmistrza Miasta i Gminy Wieliczka – Zespołu Zadaniowego ds. Przygotowania i Monitorowania Prawidłowej Realizacji Programu. Duża aktywność tego Zespołu w 2010 r. przyczyniła się do znaczącej poprawy stanu realizacji Programu na terenie gminy.

6. NIK pozytywnie ocenia nadzór nad realizacją Programu, jaki na zlecenie ww. Zespołu wykonywali upoważnieni przez Panią Kierownik pracownicy Ośrodka. W 2010 r. przeprowadzili oni kontrole w 20 placówkach oświatowych, które pozwoliły na weryfikację warunków dożywiania uczniów oraz prawidłowości rozliczeń co do ilości i jakości wydawanych posiłków. Przeprowadzona przez NIK analiza wybranych losowo rozliczeń dwóch placówek oświatowych za 2010 r. nie wykazała nieprawidłowości w tym zakresie.
7. NIK występowała o wykazywanie w sprawozdaniach z realizacji Programu składanych Wojewodzie Małopolskiemu danych przedstawiających faktyczny obraz stanu jego realizacji w Gminie Wieliczka. W toku kontroli sprawdzającej wykazano nieznaczne różnice między danymi ujętymi w sprawozdaniach za 2009 i 2010 r. a stwierdzonym stanem faktycznym, m.in. co do wykazywanej ilości osób dorosłych objętych Programem w 2010 r. oraz liczby punktów żywieniowych. NIK przyjmuje do wiadomości wyjaśnienia Pani Kierownik, że różnice wynikały z błędnego ewidencjonowania decyzji wydawanych na rzecz osób dorosłych korzystających z gorącego posiłku poza systemem POMOST oraz, że w sprawozdaniach za 2009 i 2010 r., zgodnie z zasadami wypełniania sprawozdania w statystycznej aplikacji centralnej (SAC) ujmowano punkty żywieniowe spoza terenu Gminy Wieliczka, w których prowadzono dożywianie uczniów będących mieszkańcami Gminy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie wnosi o ewidencjonowanie w systemie POMOST wszystkich decyzji wydawanych na rzecz beneficjentów Programu, co pozwoli na sporządzanie sprawozdań z realizacji Programu składanych Wojewodzie Małopolskiemu zgodnych ze stanem faktycznym.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kierownik w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku

pokontrolnego oraz o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Krakowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozstrzygnięcia przez właściwą komisję NIK.